

Одлука којом се господин Бошко Лемез смјењује са функције у Управном одбору Електропривреде Републике Српске

Користећи се овлашћењима која су дата високом представнику чланом V Анекса 10. (Споразум о имплементацији цивилног дијела Мировног уговора) Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, према којем је високи представник коначни ауторитет у земљи за тумачење наведеног Споразума о имплементацији цивилног дијела Мировног уговора; и посебно узевши у обзир члан II 1. (д) истог Споразума према којем високи представник “пружа помоћ, када то оцијени неопходним, у изналажењу рјешења за све проблеме који се појаве у вези са имплементацијом цивилног дијела Мировног уговора”;

Позивајући се на став XI.2. Закључака са конференције Савјета за имплементацију мира који се састао у Бону 9. и 10. децембра 1997. године, у којем је Савјет поздравио намјеру високог представника да искористи свој коначни ауторитет у земљи за тумачење Споразума о имплементацији цивилног дијела Мировног уговора да би помогао у изналажењу рјешења за проблеме, како је претходно речено, “доношењем обавезујућих одлука, када то буде сматрао неопходним,” у вези са одређеним питањима, укључујући (у складу са подставом (ц) овог става) и друге мјере у сврху обезбјеђења имплементације Мировног споразума на цијелој територији Босне и Херцеговине и њених ентитета, које “могу обухватати мјере против лица на јавним функцијама”;

Узимајући у обзир да је у ставу X.4 Анекса Декларације Савјета за имплементацију мира донесене у Мадриду 16. децембра 1998.

констатовано да Савјет прихвата да се лицима којима високи представник забрани обављање јавне функције “може до даљњег забранити и кандидовање на изборима те обављање било које изабране или именоване јавне функције као и дужности у оквиру политичких странака”;

Констатујући да је Савјет за имплементацију мира на сједницама одржаним 10. септембра 1997. године у Бону, 16. децембра 1998. године у Мадриду и 23./24. маја 2000. године у Бриселу изразио своју дубоку забринутост у вези са дубоко укоријењеном корупцијом у Босни и Херцеговини, која може довести до подривања демократског управљања и расипања јавних ресурса, те спријечити развој тржишне привреде;

Имајући на уму да је Савјет на сједници која је 16. децембра одржана у Мадриду изразио своју забринутост како слиједи: “Савјет изражава дубоку забринутост због свеprisутне корупције и избјегавања пуњења јавних фондова. Савјет поздравља свеобухватну стратегију високог представника за борбу против корупције ... Високи представник ће водити активности у координацији напора међународне заједнице у циљу спречавања корупције, избјегавања плаћања пореза и преусмјеравања јавних прихода, обезбјеђујући транспарентност у свим фазама рада органа власти ...”;

Констатујући да је на конференцији у Бриселу која је одржана 23./24. маја 2000. године Савјет за имплементацију мира издао Декларацију у којој апелује на “високог представника да искористи своја овлашћења у циљу обезбјеђења потпуне и убрзане реформе у свим секторима имплементације цивилног дијела Мировног уговора, укључујући уклањање препрека које стоје на путу економске реформе”. Констатујући даље да је у вези са кључним реформама Савјет изричито дао своју снажну подршку “спровођењу тренутне реформе у сектору јавних услуга са нагласком на сектор телекомуникација и електроенергетски сектор.”;

Узимајући даље у обзир да је у Декларацији из Мадрида од

23./24. маја 2000. године Савјет за имплементацију мира констатовао да “Савјет остаје дубоко забринут због дубоко укоријењене корупције у Босни и Херцеговини која подрива демократску управу, расипа јавне ресурсе и спречава развој тржишне привреде. Свеобухватна стратегија ОХР-а за борбу против корупције представља чврсту основу за борбу против корупције. Од свих јавних званичника се очекује да дају активну и безрезервну подршку овој стратегији и институцијама које је спроводе.”;

Узимајући даље у обзир одредбе садржане у Одлуци високог представника од 1. августа 2002. године о специјалном ревизору за Републику Српску (“Службени гласник Републике Српске 50/02) и извјештај горе поменутог ревизора о Електропривреди Републике Српске, који је објављен 25. фебруара 2003. године (у даљем тексту “Извјештај”)

Узимајући у обзир све горе наведено и у даљем тексту, високи представник овим доноси следећу:

ОДЛУКУ

којом се господин Бошко Лемез смјењује са функције у Управном одбору Електропривреде Републике Српске и којом му се забрањује обављање свих званичних, изабраних или именованих јавних дужности као и кандидовање на изборима, те обављање дужности у оквиру политичких странака осим и све док то високи представник изричито не одобри. Овим престаје свако право на новчану накнаду или пак привилегије или статус који проистиче из његове наведене функције.

Ова Одлука ступа на снагу одмах и не захтијева предузимање даљих процедуралних мјера. Господин Лемез мора одмах напустити своју канцеларију.

Ова одлука се без одлагања објављује у Службеном гласнику Републике Српске.

РАЗЛОЗИ ЗА СМЈЕНУ

Господин Бошко Лемез је 3. фебруара 2003. године именован на функцију у Управном одбору Електропривреде Републике Српске ("Електропривреда") упркос одредби члана 5. Закона о сукобу интереса у институцијама власти Босне и Херцеговине (БиХ 13/02). До 17. јануара 2003. године г. Лемез је био на функцији министра енергетике и рударства у Влади Републике Српске. Електропривреда Републике Српске је потпадала под надлежност Министарства енергетике и рударства у Влади Републике Српске и то Министарство има одређене одговорности за наведену Електропривреду, која је била, а и сада је јавно предузеће.

Извјештај показује да је у току ревизије (која је трајала од 19. септембра 2002. године до 31. јануара 2003. године) контрола и управљање Електропривредом вршено тако да је Електропривреда претрпела велики финансијски губитак јавних средстава, кроз проневијере, свјесне пропусте и лоше управљање.

Извјештај показује да су појединци, који су имали функцију од повјерења у Електропривреди, флагрантно кршили дужности на тој функцији и лично остварили финансијску добит злоупотребљавајући свој положај. Појединости наведеног кршења дужности, између осталог, обухватају: (1) свјестан или несвјестан пропуст да се предузму мјере или да се задржи минимум мјера неопходних да се обезбиједи ефикасно и одговарајуће управљање и контрола наведене Електропривреде и њене имовине; (2) свјестан или несвјестан пропуст да се уведе минимална финансијска контрола и вођење евиденција, што је довело до нестанка више милиона конвертибилних марака који су требали ићи у корист наведене Електропривреде; (3) свјесно или несвјесно и упорно непредузимање мјера у интересу наведене Електропривреде, путем додјеле уговора далеко испод тржишне вриједности или у супротности са тендерским правилима и процедурама или путем додјеле тих уговора повлаштеним уговорним странама.

Извјештај такође показује да је министар енергетике и рударства, обављајући своје јавне дужности у вези са

Електропривредом, упорно вршио пропусте да своје дужности обавља транспарентно и у складу са принципима јавне и одговорне власти. Један примјер тих нетранспарентних интервенција је додјела уговора, који прелази четири милиона конвертибилних марака и чији износ је виши од најниже понуде, понуђачу за којег изгледа да је био у повлашћеном положају. Као минимум, одговарајуће управљање Електропривредом би захтијевало да се воде одговарајуће евиденције у предузећу, што би доказало оправданост додјеле уговора у овом, а и другим случајевима.

Господин Лемез, вршећи функцију министра енергетике и рударства, морао је посветити дужну пажњу наведеној Електропривреди, а посебно је имао дужност да се побрине да се њена имовина сачува и да не буде предметом проневијера, лошег управљања или немара. Господин Лемез, вршећи наведену функцију, такође је знао или је требао знати да у Електропривреди превладава стање великог немара, лошег управљања и проневијера. На основу наведеног Извјештаја, као министар енергетике и рударства са посебним одговорностима за Електропривреду, а тиме и лице којем је указано повјерење јавности, очигледно је да он није придавао дужну пажњу у вези са наведеном Електропривредом и јавним средствима. Обим проневијера, лошег управљања и немара који се наводи у Извјештају представља доказ да је г. Лемез био у великој мјери или потпуно немаран у обављању дужности које је преузео. Његов мандат карактеришу велики финансијски и други губици које је претрпила Електропривреда, а као посљедица тога и губици у јавној имовини и средствима.

Поред тога, г. Лемез је упорно блокирао спроведбу пројекта Сруја III, који предвиђа приватизацију и реструктурирање предузећа која се баве производњом и дистрибуцијом електричне енергије у Босни и Херцеговини. Господин Лемез је посебно покушавао да заустави напредак у припреми закона и планова који су потребни за спроведбу реформи у енергетском сектору, што је захтјевао Савјет за спроведбу мира.

Сарајево, 26. фебруар 2003. године

Педи Ешдаун

Високи представник